

Waarom is de hoeveelheid beschikbare ruimte een belangrijke indicator?

- Een hoge bezettingsdichtheid, d.w.z. niet genoeg ruimte per dier om normaal gedrag mogelijk te maken, kan leiden tot onvermogen om te gaan liggen en te rusten met nadelige gevolgen voor het welzijn van de varkens.
- De combinatie van hoge omgevingstemperaturen, hoge luchtvochtigheid en onvoldoende ligruimte is een risicofactor voor oververhitting en kan leiden tot problemen met de bloedsomloop en sterfte.
- Hoge bezettingsdichtheid kan varkens belemmeren om drinkpunten te bereiken.
- Zeugen vragen om speciale aandacht - ze zijn kwetsbaarder voor hittestress dan vleesvarkens, en gevechten tussen zeugen kunnen ernstig zijn.

Wettelijke vereisten

Verordening (EG) nr. 1099/2009 van de Raad: Eisen in verband met beschikbare ruimte en thermische controle: {Bijlage III, Punt 2.1.}: algemene bepalingen voor beschikbare ruimte in stallen.
{Hoofdstuk II, Artikel 3, Punt 2.a}: fysiek en thermisch comfort bieden.

Opmerking: De vermelde vereisten zijn een parafrase van de letterlijke tekst van de verordening en zijn niet volledig. Bovendien is er mogelijk strengere nationale wetgeving van kracht. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de specifieke vereisten, zie "[Review on arrival and lairage management at pig slaughterhouses](#)" en "[Climate control and space allowance during transport of pigs](#)".

Inspectie methode (aanbevolen)

- De officiële inspecteur beoordeelt de **beschikbare ruimte** in stallen.
- De inspecteur beoordeelt het aantal varkens in de wachthokken en meet de ruimte.
- De inspecteur verifieert de Standard Operating Procedures (SOPs) van het slachthuis en rapporteert bevindingen aan de slachterij en/of de dierenwelzijnsfunctionaris. In het geval dat de situatie niet voldoet aan de wettelijke eisen worden corrigerende maatregelen genomen om dit te herstellen.

Wanneer is er voldoende beschikbare ruimte?

Varkens die tegelijkertijd in half liggende houding in de stallen kunnen liggen, geeft aan dat de beschikbare ruimte voldoende is. Bij hoge omgevingstemperaturen moeten varkens vanwege hun thermo-regulerend gedrag gelijktijdig in zijligging kunnen liggen.

Of varkens voldoende ruimte hebben, kan worden geschat door het vloeroppervlak te berekenen dat wordt ingenomen door in verschillende posities te liggen. Hierbij wordt gebruik gemaakt volgens de formules van Ekkel et al. (2003), afhankelijk van het lichaamsgewicht in kg (**W**):

- **Laterale positie: oppervlakte = $0.047 \times W^{0.66}$**
- **Half liggende positie: oppervlakte = $0.033 \times W^{0.66}$**
- **Borstliggingspositie: oppervlakte = $0.019 \times W^{0.66}$**

Ekkel, E.D., Spoolder, H.A.M., Hulsegge, I., Hopster, H., 2003. Lying characteristics as determinants for space requirements in pigs. Applied Animal Behaviour Science 80: 19-30

Tijdens de beoordeling wordt het totale aantal dieren in het wachthok geteld en de beschikbare ruimte van het hok gemeten. Daarbij meet de beoordelaar de lengte en breedte van elk wachthok.

De beschikbare ruimte wordt berekend als m² per dier.

Geen risico voor het welzijn: Voldoende ruimte in een wachthok

Hoog risico voor het welzijn: Onvoldoende ruimte in een wachthok

Bron voor de beoordelingsmethode: Welfare Quality® protocol

Co-funded by
the European Union

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

AARHUS
UNIVERSITY

FRIEDRICH-LOEFFLER-INSTITUT

Bundesforschungsanstalt für Tiergesundheit
Federal Research Institute for Animal Health

EU Reference Centre
for Animal Welfare *Pigs*

Als u vragen of opmerkingen heeft
over deze factsheet kunt u contact
opnemen met EURCAW-Pigs via
info.pigs@eurcaw.eu